

VĂN MẪU LỚP 9

VĂN PHÂN TÍCH

**ĐỀ BÀI: PHÂN TÍCH NHÂN VẬT NHUẬN THỔ TRONG TRUYỆN NGẮN CỐ
HƯƠNG CỦA LỖ TẤN****A. SƠ ĐỒ TÓM TẮT GỢI Ý****B. DÀN BÀI CHI TIẾT****I. Mở bài**

- Giới thiệu tác giả Lỗ Tấn, tác phẩm “*Cố hương*” và nhân vật Nhuận Thổ.

- “*Cố hương*” là tác phẩm nổi tiếng của nhà văn Lỗ Tấn.
- Trong truyện ngắn này, thông qua việc thuật lại chuyến về quê lần cuối của nhân vật “tôi”, tác giả đã bày tỏ những rung động trước những thay đổi của làng quê, đặc biệt là Nhuận Thổ - 1 người bạn đã gắn bó với tuổi thơ “tôi”.

II. Thân bài

- Tâm trạng nhà văn khi trở về quê cũ: thấy cảnh tiêu điều, tàn tạ của quê hương, khác xa so với quê hương trong kí ức đẹp đẽ của nhà văn.
- Sự tàn tạ của quê hương được thể hiện qua sự thay đổi của Nhuận Thổ.
 - Sự thay đổi ở ngoại hình: Nhuận Thổ xưa và nay.
 - Sự thay đổi ở tính cách: những hành vi, lời nói thể hiện sự thay đổi của Nhuận Thổ.
- Nguyên nhân của sự thay đổi đó: xã hội phong kiến bất công, thối nát đã bóp méo bản chất con người.
- Giá trị tố cáo của tác phẩm và ý nghĩa tư tưởng mà tác giả muốn đề cập.

III. Kết bài

- Khái quát nội dung và nghệ thuật, nêu tư tưởng của nhà văn qua nhân vật Nhuận Thổ.
- Có thể nêu cảm xúc của em trước nhân vật này.

C. BÀI VĂN MẪU

Đề bài 1: Sau khi học xong truyện ngắn “*Cố hương*” của Lỗ Tấn, anh (chị) có suy nghĩ gì về nhân vật Nhuận Thổ.

Gợi ý làm bài

“*Cố hương*” là một truyện ngắn tiêu biểu trong những truyện ngắn xuất sắc của Lỗ Tấn về nông thôn Trung Quốc. Câu chuyện là kí ức về miền quê yêu dấu của tác giả, Trong một chuyến về quê, ông nhận thấy làng quê, người thân và bạn bè đều đổi khác. Nhuận Thổ – người bạn niên thiếu là nhân vật có nhiều biến đổi rõ nhất khiến tác giả rất đổi ngạc nhiên: “*Người đi vào là Nhuận Thổ. Tuy tôi nhận ra ngay là Nhuận Thổ nhưng lại không phải là Nhuận Thổ trong kí ức tôi*”. Đúng vậy, Nhuận Thổ đã thay đổi rất nhiều. Nhuận Thổ trong kí ức là một cậu bé khỏe mạnh, lanh lợi. Còn Nhuận Thổ bây giờ là một nông dân thực thụ, đông con, làm lụng vất vả, người co ro cúm rúm. Trong thời trước Nhuận Thổ là một cậu bé đẹp, khỏe mạnh, hoạt bát, lanh lợi. Mười tuổi, chú bé có “*khuôn mặt tròn trĩnh, nước da bánh mật, đầu đội mũ lông chiên bé tí tẹo, cổ đeo vòng bạc sáng loáng*”. Tuy ít tuổi, nhưng sống cuộc sống của làng quê, Nhuận Thổ tháo vát và hiểu biết rất nhiều điều. Nhuận Thổ biết cách bẫy chim khi tuyết xuống “*quét lấy mọi khoảng đất trống, dùng một cái que ngắn chống một cái lòng lớn, rắc ít lúa lép, thấy chim tước xuống ăn, đứng đằng xa giật mạnh*”.

Nhuận Thổ hiểu rất nhiều các loại sò khác nhau, nào sò “mặt quỷ”, “sò tay Phật”. Nhuận Thổ giúp bố đi canh dưa, đuổi lợn rừng, nhím, tra... Tấn phải thốt lên đầy khâm phục: *“Trời! Nhuận Thổ hẳn biết nhiều chuyện lạ lùng lắm, kể không xiết”*. Đường như lúc nào người đọc cũng bắt gặp ở Nhuận Thổ vẻ hào hứng, sự am hiểu cũng như tính sôi nổi, hồn nhiên. Hình ảnh Nhuận Thổ cổ đeo vòng bạc, tay lăm lăm chiếc đinh ba đang cố sức đâm theo một con “tra” giữa ruộng dưa trong một đêm trăng tuyệt đẹp in sâu trong tâm trí tác giả. Một chú bé khỏe mạnh, tháo vát, đáng yêu như Nhuận Thổ chắc sẽ có một tương lai tươi sáng. Nhưng cuộc đời cậu lại trái ngược với những hứa hẹn đó. Sau những năm tháng cách xa, chú bé Nhuận Thổ mặt tròn, da ngăm giờ đây không còn nữa. Thay vào đó là hình ảnh một người đàn ông khuôn mặt vàng xạm vì sương gió. Một con người chậm chạp, nặng nề và dờ dẫm. Những nét khỏe mạnh, đẹp đẽ trước đây được thay bằng những nét là lạ, hằn sâu vết vằn: *“Cặp mắt giống hết cặp mắt bố anh ngày trước, mi mắt viền đỏ húp mọng lên”*. Mũi lông chiên ngày xưa lạnh lặn, xinh xắn thì nay *“anh đội một cú mũi lông chiên rách tươm”*. Trước kia anh ăn mặc gọn ghẽ, tư thế hiên ngang thì bây giờ đây anh *“mặc một chiếc áo bông mỏng dính, người co ro cúm rúm”*. Tác giả tiếp tục so sánh những nét thay đổi mà trở nên *“vừa thô kệch, vừa nặng nề nứt nẻ như vỏ cây thông”*. Nhuận Thổ đã thay đổi rất nhiều vì thế mới *“không phải là Nhuận Thổ trong kí ức”* của nhân vật Tấn. Không chỉ thay đổi bên ngoài mà tâm hồn của Nhuận Thổ cũng thay đổi quá nhiều. Trước kia Nhuận Thổ hồn nhiên mạnh dạn thì nay anh rụt rè, e ngại. Được gặp lại bạn, anh rất vui mừng, rất muốn được vô tư nói chuyện cười đùa như ngày xưa. Nhưng có một cái hố đã ngăn cách hai người. Đó chính là sự phân biệt địa vị xã hội. Họ đã xa cách nhau quá nhiều, đã thành người trên kẻ dưới. Người bạn ấu thơ nay trở thành người trí thức ở tầng lớp khác - tầng lớp “quan lại” có địa vị trong xã hội. Vì lí do đó mà anh thấy cần thay đổi cách xưng hô: *“Nhuận Thổ đứng dừng lại, nét mặt vừa hớn hờ vừa thê lương, môi mấp máy, nhưng cũng không nói ra tiếng. Rồi bỗng anh lấy một dáng điệu cung kính, chào rất rành mạch: Bẩm ông”*. Không phải là anh khách khí. Trước thực tế phũ phàng, Nhuận Thổ không thể vô tư như khi còn nhỏ dại. Ở đây người đọc thấy rõ vẻ mặt đầy mệt mỏi, cam chịu số phận của Nhuận Thổ. Trong cả cuộc nói chuyện, anh chỉ *“bẩm”* với *“thưa”*. Anh chỉ biết lắc đầu chán nản khi nói về nỗi khổ bấy lâu nay. Anh không dám nói nhiều, khi không được hỏi anh chỉ còn biết trầm ngâm hút thuốc. Cuộc sống quá khổ cực ở một miền quê biển không chỉ khiến anh tiều tụy ghê gớm mà còn thay đổi cả tinh thần, ý nghĩ của anh: *“Anh trở thành đàn độn, mù mẫm đi”*. Tuy có

nhiều nét thay đổi lớn nhưng Nhuận Thổ vẫn là một nông dân thuần phác, tốt bụng. Đường như vẫn còn mọi chút gì đó của hình ảnh cậu bé năm nào đọng lại trong anh. Vẫn như ngày nào anh đội mũ lông chiên (có phải năm tháng đã làm cho nó rách bươm?), anh không khách khí, vui vẻ tự mình xuống bếp rang cơm ăn. Và đặc biệt hơn cả anh vẫn dành tình cảm chân thành với gia đình Tấn. Anh gọi con đến chào, anh tặng quà cho bạn: món đậu xanh phơi khô “*cây nhà lá vườn*”. Vẫn biết tình thế và địa vị có thay đổi, nhưng tình cảm của anh với gia đình Tấn vẫn chân thành không đổi khác. Nhà văn Lỗ Tấn đã dành cho Nhuận Thổ tất cả những tình cảm yêu mến và thương xót của mình, đã thể hiện một cách sống động, chân thực và khắc khổ về anh. Nhuận Thổ là hình ảnh tiêu biểu cho những người nông dân đang phải sống bần cùng dưới sự áp bức bóc lột dã man của chế độ phong kiến Trung Quốc thời bấy giờ. Anh sống khốn khổ nhưng rất chân tình với bạn bè khiến ai cũng thương cảm.

Đề bài 2: Em hãy phân tích nhân vật Nhuận Thổ trong truyện ngắn “*Cố hương*” của nhà văn Lỗ Tấn để thấy được tài năng nghệ thuật của ông.

Gợi ý làm bài

Trung Quốc là một nước có nền văn học lâu đời, phát triển trong số đó những nhà văn như Bạch Cư Dị, Lí Bạch, Thôi Hiệu... đã trở thành những cái tên nổi tiếng không chỉ ở Trung Quốc mà còn vượt ra khỏi phạm vi quốc gia mà đến với các khu vực lân cận. Nhưng nhắc đến những nhà thơ, nhà văn tài năng của Trung Quốc không thể không nhắc đến Lỗ Tấn, một nhà thơ tiêu biểu có nhiều những đóng góp quan trọng cho văn học Trung Quốc, thơ của ông luôn thiết tha, tràn đầy cảm xúc, trong số đó có tác phẩm “*Cố hương*”. Đây là tác phẩm viết nhân dịp nhà thơ về thăm lại quê cũ sau hơn hai mươi năm xa quê, ở đây ông đã nhận thấy được sự đối khác không chỉ của cảnh vật mà còn ở con người, mà cụ thể trong tác phẩm này chính là Nhuận Thổ, người bạn thân thiết thời ấu thơ của nhà thơ.

Sau hai mươi năm Lỗ Tấn mới có dịp về thăm quê, đây cũng là chuyến thăm lại nhà cửa, xóm giềng để đưa gia đình đến nơi đất khách để làm ăn, sinh sống. Sau một khoảng thời gian dài không về thăm quê, tình cảm thương yêu của nhà văn đối với quê hương, con người nơi “*chôn nhau cắt rốn*” không hề đổi khác, nhưng cảnh vật cũng như con người ở đây cũng

đã đổi khác. Trước hết đó là cảnh vật, ngay khi trở về nhà văn đã nhận thấy sự đổi khác này *“Làng cũ của tôi đẹp hơn kia! Nhưng nếu phải nhớ rõ đẹp như thế nào, nói rõ đẹp ở chỗ nào thì thật không có hình ảnh, ngôn ngữ nào diễn tả được”*. Quãng thời gian hai mươi năm đủ dài để mọi vật đổi khác, hình bóng quê hương luôn in đậm trong tâm trí nhà thơ nhưng khi trở về quê cũ, cảnh vật vừa lạ vừa quen này phần nào khiến cho nhà văn cảm thấy bối rối, dù biết đổi khác nhưng không thể nhớ rõ đổi khác ở đâu.

Không chỉ có cảnh vật mà con người cũng đã thay đổi, người bạn thân thiết thời thơ ấu của nhà văn là Nhuận Thổ đã hoàn toàn đổi khác, sự thay đổi này khiến nhà văn ngỡ ngàng. Ngay từ khi Nhuận Thổ xuất hiện thì Lỗ Tấn đã nhận thấy gì đó là lạ, không giống với ấn tượng của mình về cậu bé Nhuận Thổ khi xưa: *“Người đi vào là Nhuận Thổ. Tuy tôi nhận ra ngay là Nhuận Thổ nhưng lại không phải là Nhuận Thổ trong kí ức của tôi”*. Như vậy là ngay ấn tượng đầu tiên khi trùng phùng với cố nhân thì nhà văn đã ít nhiều linh cảm được sự đổi thay này. Trong ấn tượng của Lỗ Tấn, cậu bé Nhuận Thổ khi xưa là một cậu bé nhanh nhẹn, hồn nhiên với: *“Khuôn mặt tròn trĩnh, nước da bánh mật, đầu đội mũ lông chiên bé tí tẹo, cổ đeo vòng bạc sáng loáng”*.

Đó chính là hình ảnh của cậu bé Nhuận Thổ năm nào, cũng là những kí ức về người bạn thân thời thơ ấu của nhà văn Lỗ Tấn, không chỉ vậy, Nhuận Phát khi xưa còn là một người mạnh dạn, vô cùng tài giỏi, từ bắt cá hay bắt chim thì đều thuần thục, thành thạo, khiến cho Lỗ Tấn đã từng rất ngưỡng mộ và thể hiện sự cảm phục: *“Trời ơi, Nhuận Thổ hẳn biết nhiều chuyện lạ lùng lắm, không sao kể khôn xiết”*. Nhớ về người bạn từ những chi tiết nhỏ nhất cũng cho thấy được phần nào sự coi trọng, yêu quý của nhà văn đối với cậu bé năm nào. Nhưng những ấn tượng hồi nhỏ ấy hoàn toàn tan biến khi nhà văn đối diện với một Nhuận Thổ khi đã trở thành một chàng trai trưởng thành.

Khác với vẻ nhanh nhẹn, mạnh dạn hồn nhiên lúc nhỏ thì Nhuận Thổ bây giờ đã trở nên rụt rè, e ngại, cho dù người mà mình đang tiếp xúc là người bạn rất thân thiết của tuổi thơ, người bạn mà khi phải chia tay đã lặng lẽ trốn đi mà khóc hết nước mắt. Nhuận Thổ bây giờ là *“cao gấp hai trước, khuôn mặt tròn trĩnh, nước da bánh mật trước kia nay đổi thành vàng xạm, lại có những nếp nhăn sâu hóm”*. Đây là những dấu vết của một cuộc sống vất vả, cực nhọc, của những to toan cơm, áo, gạo, tiền cho cuộc sống. Không chỉ vậy mà khuôn mặt, vóc dáng của Nhuận Thổ lúc này cũng giống hệt với cái vẻ khắc khổ của bố anh khi xưa: *“Cặp mắt giống hệt với cặp mắt của bố anh ngày trước, mi mắt viền đỏ húp mọng lên”*. Và

điều này nhà văn Lỗ Tấn cũng có thể lường trước được vì “...ở miền biển, gió thổi suốt ngày, đại thể ai cũng thế cả”.

Dáng vẻ của Nhuận Thổ bây giờ cũng vô cùng khắc khổ. Anh mặc một chiếc áo lông mỏng dính, người co cụm rúm, đôi chiếc mũ chiên rách tươm. Và ngay bàn tay cũng không giống trong ấn tượng của nhà văn “hồng hào, lanh lẹn, mập mạp, cứng rắn” mà trở nên “thô kệch, vừa nặng nề, lại nứt nẻ như vỏ cây thông”. Chỉ nhìn vào đôi bàn tay ấy thôi chúng ta cũng phần nào thấy được những vất vả mà người đàn ông ấy đã phải trải qua. Nhưng đâu chỉ có thay đổi về hình dáng và ngay cả tính cách và con người của Nhuận Thổ cũng đã có sự đổi thay. Khác với vẻ thân thiết, cảm giác vui sướng khi được trùng phùng của nhà văn thì Nhuận Thổ lại tỏ ra khúm núm, e ngại.

Nhuận Thổ cũng vui vì được gặp lại nhà thơ nhưng dường như đã có một bức tường ngăn cách giữa hai người, Nhuận Thổ đứng đó, nét mặt vừa “hớn hờ” nhưng cũng vừa “thê lương”, môi mấp máy như muốn nói một lời chào đầy nồng hậu, thân thiết nhưng mấp máy mãi cũng không ra tiếng, cuối cùng anh đã cung kính và chào rất rành mạch: “Chào ông”. Tiếng chào ấy mới xót xa làm sao, nó làm cho nhà văn sững sốt, đau lòng. Nhưng nếu đặt mình vào vị trí của Nhuận Phát thì ta có thể hoàn toàn có thể cảm thông. Bởi cuộc sống quá khó khăn, con đông, mất mùa, thuế má, lính tráng, trộm cướp, quan lại, thân hào đã đầy đọa anh, khiến anh trở thành người đàn độn, mụ mẫm như vậy.

Như vậy, qua tác phẩm “Cố hương”, nhà văn Lỗ Tấn đã thể hiện được sinh động được sự thay đổi của cảnh sắc quê hương cũng như sự đổi thay của người cố hương thân thiết sau hơn hai mươi năm xa cách, đó là sự đổi thay do hiện thực xã hội thay đổi, hoàn cảnh sống có thể biến con người ta từ người mạnh dạn, vui vẻ trở nên rụt rè, e ngại bởi khoảng cách địa vị, bởi những áp lực của cuộc sống. Hình ảnh của Nhuận Thổ hiện lên thật đáng thương, làm cho người đọc cảm thấy đồng cảm với con người hiền lành nhưng cũng đầy khắc khổ đấy.

Website **HOC247** cung cấp một môi trường **học trực tuyến** sinh động, nhiều **tiện ích thông minh**, nội dung bài giảng được biên soạn công phu và giảng dạy bởi những **giáo viên nhiều năm kinh nghiệm, giỏi về kiến thức chuyên môn lẫn kỹ năng sư phạm** đến từ các trường Đại học và các trường chuyên danh tiếng.

I. Luyện Thi Online

Học mọi lúc, mọi nơi, mọi thiết bị – Tiết kiệm 90%

- **Luyện thi ĐH, THPT QG:** Đội ngũ **GV Giỏi, Kinh nghiệm** từ các Trường ĐH và THPT danh tiếng xây dựng các khóa **luyện thi THPTQG** các môn: Toán, Ngữ Văn, Tiếng Anh, Vật Lý, Hóa Học và Sinh Học.
- **Luyện thi vào lớp 10 chuyên Toán:** Ôn thi **HSG lớp 9** và **luyện thi vào lớp 10 chuyên Toán** các trường **PTNK, Chuyên HCM (LHP-TĐN-NTH-GĐ), Chuyên Phan Bội Châu Nghệ An** và các trường Chuyên khác cùng **TS. Trần Nam Dũng, TS. Phạm Sỹ Nam, TS. Trịnh Thanh Đèo và Thầy Nguyễn Đức Tấn**.

II. Khoá Học Nâng Cao và HSG

Học Toán Online cùng Chuyên Gia

- **Toán Nâng Cao THCS:** Cung cấp chương trình Toán Nâng Cao, Toán Chuyên dành cho các em HS THCS lớp 6, 7, 8, 9 yêu thích môn Toán phát triển tư duy, nâng cao thành tích học tập ở trường và đạt điểm tốt ở các kỳ thi HSG.
- **Bồi dưỡng HSG Toán:** Bồi dưỡng 5 phân môn **Đại Số, Số Học, Giải Tích, Hình Học và Tổ Hợp** dành cho học sinh các khối lớp 10, 11, 12. Đội ngũ Giảng Viên giàu kinh nghiệm: **TS. Lê Bá Khánh Trình, TS. Trần Nam Dũng, TS. Phạm Sỹ Nam, TS. Lưu Bá Thắng, Thầy Lê Phúc Lữ, Thầy Võ Quốc Bá Cẩn** cùng đội HLV đạt thành tích cao HSG Quốc Gia.

III. Kênh học tập miễn phí

*HOC247 NET cộng đồng học tập miễn phí
HOC247 TV kênh Video bài giảng miễn phí*

- **HOC247 NET:** Website học miễn phí các bài học theo **chương trình SGK** từ lớp 1 đến lớp 12 tất cả các môn học với nội dung bài giảng chi tiết, sửa bài tập SGK, luyện tập trắc nghiệm miễn phí, kho tư liệu tham khảo phong phú và cộng đồng hỏi đáp sôi động nhất.
- **HOC247 TV:** Kênh **Youtube** cung cấp các Video bài giảng, chuyên đề, ôn tập, sửa bài tập, sửa đề thi miễn phí từ lớp 1 đến lớp 12 tất cả các môn Toán- Lý - Hoá, Sinh- Sử - Địa, Ngữ Văn, Tin Học và Tiếng Anh.